

Kemikaliegranskningsfunktionen

Informationsblad – April 2022

Trafikverkets Kemikaliegranskningsfunktion ger ut informationsblad ett par gånger om året. Syftet är att sprida nyheter inom kemikalieområdet som berör Trafikverkets verksamheter. Informationsbladet berör nyheter gällande kemiska produkter och farliga ämnen i material och varor.

GRANSKNINGSFUNKTIONEN INFORMERAR

Summering av granskningsåret 2021

Under 2021 skickades det in drygt 1500 kemiska produkter för granskning till Trafikverkets kemikaliehanteringssystem Chemsoft. Den genomsnittliga granskningstiden var 1,6 arbetsdagar och inget enskilt ärende överskred 5 arbetsdagar innan beslut.

Drygt 150 produkter blev returnerade pga. ofullständig information eller att produkten var en vara alternativt hygienprodukt. Dessa fick utlåtandet ”Ej fullständigt”.

Trafikverkets grupp	Antal granskade produkter
! -Ej märkningspliktig	388
A -Tillåten	340
B -Riskminskning	483
C -Utfasning	131
D -Förbjuden	8

Antalet produkter som skickades in för granskning har ökat jämfört med föregående år. Cirka 48 % av produkterna klarade Trafikverkets kriterier för Grupp A. Cirka 32 % av produkterna klassades i Grupp B. Totalt blev 131 produkter granskade till C-Utfasning under 2021. Av dessa användes 55 produkter. Utöver dessa användes 2 produkter i grupp D-förbjuden med tillåtet användningsområde.

Trafikverket har som mål att fasa ut användningen av kemiska produkter som innehåller utfasningsämnen. Utfasningsarbetet har resulterat i att antalet använda produkter med utfasningsämnen har minskat från över 70 stycken år 2009 till 55 stycken år 2021. Det har dock skett en ökning av använda produkter som innehåller utfasningsämnen jämfört med tidigare år. Detta beror på att antalet produkter som är föremål för utfasning har förändrats under 2021, då Trafikverket införde ett nytt kriterium för allergiframkallande ämnen. Ett nytt kriterie för allergiframkallande ämnen är ett viktigt steg i rätt riktning då vi fångar upp fler produkter som innehåller särskilt farliga

ämnen som ska fasas ut från verksamheten (se tidigare informationsblad om kravet på allergiframkallande ämnen på [hemsidan](#)).

Mer information om Trafikverkets måluppfyllelse finns på [hemsidan](#).

Trafikverkets kemikaliehanteringssystem - Chemsoft

Ansökan om granskning:

Cirka 150 produkter returnerades under 2021 och fick utlåtandet ”Ej fullständigt”. Därför kommer här en påminnelse om vad som är viktigt att tänka på innan en kemisk produkt skickas in för granskning:

- Säkerhetsdatabladet ska inte vara äldre än 5 år
- Säkerhetsdatabladet ska vara på svenska
- Produkten ska vara klassificeras enligt CLP
- Endast kemiska produkter kommer att granskas

En påminnelse om ovanstående finns även i ansökningsblanketten i Chemsoft.

Användning av produkter i Produktlistan:

Produktlistan i Chemsoft kan med fördel användas i det aktiva produktvalet. Dock är det några saker att tänka på innan en produkt i Produktlistan börjar användas:

Produkter som är klassade som Ej märkningspliktiga och Grupp A kan användas och kopplas till verksamhetens kemikalieförteckning utan villkor.

Produkter som är klassade i Grupp B i Produktlistan kan också kopplas till kemikalieförteckningen, men då gäller att villkoren för B-produkter ska uppfyllas innan produkten används. För dessa produkter ska även en dokumenterad produktvalsanalys genomföras.

Produkter som är klassade i Grupp C **ska alltid skickas in för granskning av den egna verksamheten**. Detta innebär att befintliga C-produkter i Produktlistan **inte** får användas och inte heller kopplas till en kemikalieförteckning. Endast den C-produkt som skickats in för granskning av den egna verksamheten får kopplas till kemikalieförteckningen. Villkoren för C-produkter gäller och ska uppfyllas **innan** produkten används. Detsamma gäller för produkter som är klassade i Grupp D med ett tillåtet användningsområde (enligt förbudslistan i TDOK 2010:310).

En utfasningsanalys ska genomföras för samtliga produkter som klassas till Grupp C. Utfasningsanalysen innebär att granskningsfunktionen kontaktar användaren kort efter att dennes produkt klassats till Grupp C. Analysen har sin utgångspunkt i produktvalet där produktvalsanalysen begärs in. Granskningsfunktionen undersöker tillsammans med användaren möjligheterna att byta ut produkten mot ett bättre alternativ, ett alternativ som inte innehåller utfasningsämnen och således inte blir klassat till Grupp C.

Produkter som är klassade i Grupp D utan tillåtet användningsområde är förbjudna och ska varken användas eller kopplas till en kemikalieförteckning.

Mer information om villkor samt mallar för produktvalsanalys, farobedömning samt riskanalys finns på [kemikaliesidorna](#).

Vad ska fyllas i vid ansökan om ny användare:

Ansökan om inloggningsuppgifter i Chemsoft görs direkt på inloggningssidan i kemikaliehanteringssystemet. Klicka på Registrera ny användare och fyll i ansökan.

Det är viktigt här att fylla i alla obligatoriska fält markerade med *.

- Namn, telefonnummer, e-post, ort, entreprenör/Trafikverkstillhörighet ska anges.
- Även "Projektname eller entreprenadname samt TrV-avtalsnummer" ska anges. Här ska uppdragets name anges i sin helhet samt Trafikverkets diarienummer (TRV 20XX/XXXXX) för att vi inom granskningsfunktionen ska hitta vilket projekt det är och enkelt kunna se om det finns upplagt sen tidigare eller om det är ett nytt projekt.
- Kontaktperson på Trafikverket är också en obligatorisk uppgift och bör i första hand vara projektledaren på Trafikverket.
- Under "Kommentar" kan ni med fördel ange om det är ett nytt uppdrag/projekt som ska läggas upp i Chemsoft eller om det är ett befintligt som ni ska ha behörighet till.

Uppdaterade riktlinjer för kemiska produkter samt material och varor

---

Från och med 1 april 2022 gäller version 9 för de båda riktlinjerna TDOK 2010:310, Kemiska produkter – granskningskriterier och krav för Trafikverket och TDOK 2012:22 Material och varor – krav och kriterier avseende innehåll av farliga ämnen.

Några av förändringarna:

- **TDOK 2012:22**
  - Tillägg om att SCIP-nummer ska anges i materialförteckningen för de artiklar där det är tillämpligt.
  - Tydligare beskrivning av begreppet leverantör/tillverkare och hur denna ska verifiera att kriterierna uppfylls.
- **TDOK 2010:310**
  - Ändringar avser förtydliganden gällande befintliga skrivningar.
- **Uppdaterad förbudslista**

Trafikverkets förbudslista finns i TDOK 2010:310 och TDOK 2012:22. Förbudslista innehåller ämnen som är förbjudna enligt lag eller andra farliga ämnen som Trafikverket har beslutat att avveckla för att ersätta med mindre hälso- och miljöfarliga produkter.

  - Förbudslistan har sett över utifrån ingående ämnen och tillåtna användningsområden. Inga nya ämnen eller ämnesgrupper har tillkommit.
  - Förtydligande avseende impregnerade trä och byggmaterial som är NTR-certifierade och hur dessa ska bedömas.

De uppdaterade riktlinjerna finns tillgängliga på [kemikaliesidorna](#) och [materialsidorna](#).

En milstolpe i Trafikverkets utfasning av särskilt farliga ämnen

---

Trafikverket har under 2021 fått ett nytt ramavtal på plats där vi under avtalsperioden ska övergå från impregnering av träsliprar med kreosotolja till impregnering med ett medel med mindre miljö- och hälsopåverkan.

Träslipers impregnerade med det nya impregneringsmedlet klarar Trafikverkets kriterier för grupp A, vilket motsvarar att BASTA-kriterierna klaras. Kreosotoljan däremot innehåller utfasningsämnen och är klassad till grupp C-utfasning. Kreosot kan komma att förbjudas som träskyddsmedel inom EU. Oavsett om kreosot kommer tillåtas eller inte har Trafikverket valt att fasa ut impregnering av träsliprar med kreosotolja. Detta är i linje med Trafikverkets långsiktiga mål att sluta använda miljö- och hälsofarliga ämnen i verksamheten så långt det är tekniskt och ekonomiskt möjligt.

Omvärldsbevakning

REACH – Kandidatförteckningen

Kandidatförteckningen

Totalt finns nu 223 ämnen upptagna på kandidatförteckningen. Förteckningen består av s.k. SVHC-ämnen, ämnen som har särskilt farliga egenskaper och är föremål för framtida tillståndsplikt.

Kandidatförteckningen uppdaterades i januari 2022 med fyra nya ämnen:

- Tris(2-methoxyethoxy)vinylsilane, cas nr: 1067-53-4.
- S-(tricyclo(5.2.1.0'2,6)deca-3-en-8(or 9)-yl O-(isopropyl or isobutyl or 2-ethylhexyl) O-(isopropyl or isobutyl or 2-ethylhexyl) phosphorodithioate, cas nr: 255881-94-8
- 6,6'-di-tert-butyl-2,2'-methylenedi-p-cresol, cas nr: 119-47-1
- (±)-1,7,7-trimethyl-3-[(4-methylphenyl)methylene]bicyclo[2.2.1]heptan-2-one covering any of the individual isomers and/or combinations thereof (4-MBC), cas nr: saknas.

Av dessa finns 6,6'-di-tert-butyl-2,2'-methylenedi-p-cresol, cas nr: 119-47-1 och S-(tricyclo(5.2.1.0'2,6)deca-3-en-8(or 9)-yl O-(isopropyl or isobutyl or 2-ethylhexyl) O-(isopropyl or isobutyl or 2-ethylhexyl) phosphorodithioate, cas nr: 255881-94-8 i produkter granskade i Trafikverkets kemikaliehanteringssystem Chemsoft som "Ej märkningspliktig", A-Tillåten, B-Riskminskning och C-Utfasning.

Kandidatförteckningen uppdateras varje halvår och finns tillgänglig på Echa:s [hemsida](#).

**Trafikverkets
Kemaliegranskningsfunktion**

E-mail:
granskningsfunktionen@trafikverket.se

Hemsida:
www.trafikverket.se/kemikaliehantering
www.trafikverket.se/materialkrav

Utredare Material och Kemiska produkter

Jenny Fredriksson, e-mail: jenny.fredriksson@trafikverket.se

Svetlana Grebenshikova, e-mail: svetlana.grebenshchikova@trafikverket.se

Amanda Gren, e-mail: amanda.gren@trafikverket.se

Trafikverkets kontaktcenter, Tel: 0771-921 921